

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
« СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»
за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року**

1. ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ ФІНАНСОВОЇЗВІТНОСТІ ЗА РІК,ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ
2. ПЕРЕЛІК ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ
3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ
4. ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ
5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ
 - 5.1. Основні засоби
 - 5.2. Фінансові інструменти.
 - 5.3. Активи, що утворюються для продажу або розподілу
 - 5.4. Інвестиційна нерухомість
 - 5.5. Орендовані активи
 - 5.6. Резерви за зобов'язаннями та платежами
 - 5.7. Операції страхування
 - 5.8. Визнання доходів від страхової діяльності
 - 5.9. Визнання інших доходів
 - 5.10. Визнання витрат
 - 5.11. Зобов'язання за пенсійними програмами
 - 5.12. Зобов'язання за виплатами працівникам
 - 5.13. Податок на прибуток
 - 5.14. Операції в іноземній валюті
 - 5.15. Інші положення облікової політики. Вплив зміни облікової політики
6. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ. ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ
7. НОВІ СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ
8. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ
 - 8.1 Короткострокові депозити в банках
 - 8.2 Грошові кошти на поточних рахунках
 - 8.3 Грошові кошти в дорозі
9. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

10. ОСНОВНІ ЗАСОБИ, НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ
11. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ
12. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
13. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУМИ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ
14. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
15. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
 - 15.1. Інформація про сформований статутний капітал
 - 15.2. Резервний капітал
 - 15.3. Нерозподілений прибуток
 - 15.4. Капітал в дооцінках
 - 15.5. Інші резерви
16. ВАЛОВА СУМА ОТРИМАНИХ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
17. ДОХОДИ ВІД ІНВЕСТУВАННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ
18. ЧИСТІ СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ
19. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ
20. ДОХОДИ (ВИТРАТИ) ВІД ЗМІНИ ІНШИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ
21. ВИТРАТИ НА ЗБУТ
22. ПІДПИСАНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ
23. ТЕХНІЧНІ РЕЗЕРВИ СТРАХОВИКА
 - 23.1 Резерви незароблених премій
 - 23.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків
 - 23.3. Резерв збитків, які виникли, але не заявлені
 - 23.4. Резерв коливання збитковості та резерви катастроф
 - 23.5. Оцінка адекватності сформованих страхових зобов'язань
24. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК
25. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ
26. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ
27. ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
28. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ
29. ЦІЛІ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
30. СУДЖЕННЯ ЩОДО ПЕРЕРАХУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ У ВІДПОВІДНОСТІ МСБО 29 «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ»
31. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«БРОКБІЗНЕС»
за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року**

**1. ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ**

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» станом на 31 грудня 2016 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни в капіталі за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року, у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

**2. ПЕРЕЛІК ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАВЕРШИВСЯ
31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ**

Фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції затвердженої Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, що розміщені на сайті Міністерства фінансів України станом на 31.12.2016.

Відповідно до вимог **МСБО 1 «Подання фінансової звітності»**
Повний комплект фінансової звітності включає:
а) звіт про фінансовий стан на кінець періоду;
б) звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід за період;
в) звіт про зміни у власному капіталі за період;
г) звіт про рух грошових коштів за період;
г) примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення;

Відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року за № 73 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» суб'єкти, що згідно законодавства складають звітність за МСФЗ, повинні надавати:

- **баланс (звіт про фінансовий стан) (далі – баланс),**
- **звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) (далі – звіт про фінансові результати),**
- **звіт про рух грошових коштів,**
- **звіт про власний капітал,**
- **пояснювальні примітки до фінансової звітності.**

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС»

Юридична адреса:	04050 м. Київ, вул. Білоруська, 3
Фактична адреса:	04050 м. Київ, вул. Білоруська, 3
Дата державної реєстрації	15.12.1993
Адреса сторінки в мережі Інтернет	http://www.bbs.ua/
Банківські реквізити :	рах. 2650401301417 в АТ "БМ Банк" у м. Києві, МФО 380913
Види діяльності згідно КВЕД : 65.12 65.20 66.21	Інші види страхування, крім страхування життя Перестрахування Оцінювання ризиків та завданної шкоди

66.22	Діяльність страхових агентів, брокерів		
Свідоцтво про реєстрацію фінустанови	Реєстраційний № 11101201		
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	20344871		
Сплачений статутний капітал	51 400 тис.грн		
ПрАТ «СК «Брокбізнес» є членом наступних громадських організацій:	Моторно-транспортне страхове бюро України (МТСБУ), Ядерний Страховий Пул України, Аграрний страховий пул (є однією з засновників Аграрного Страхового Пула України), Асоціація «Аеропорти України» цивільної авіації, Асоціація митних брокерів України, Всеукраїнська асоціація автомобільних імпортерів і дилерів (ВААІД), Є учасниками інформаційного обміну Українська федерація убезпечення		
Сертифікат відповідності менеджменту якості ISO 9001:2008	У 2009 році Компанія першою на страховому ринку України отримала Сертифікат відповідності системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2008 . В 2015 році за результатами ресертифікаційного аудиту системи менеджменту якості стандарту ISO 9001:2008 , ПрАТ «Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» підтвердила дію сертифікату		
Акціонери	Основним акціонером Компанії є ПАТ «ЗНВКІФ «КАСКАД – ІНВЕСТ» -50% статутного капіталу; 50% належать юридичним особам-нерезидентам		
Документи,що підтверджують право на провадження страхової діяльності			
№ п/п	Види страхування	Серія, номер	Дата видачі
1	страхування здоров'я на випадок хвороби	АВ №547191	24.11.2010
2	страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АВ №547184	24.11.2010
3	страхування повітряного транспорту	АВ №547205	24.11.2010
4	страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)	АВ №547186	24.11.2010
5	страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АВ №547182	24.11.2010

6	страхування від нещасних випадків	AB №547202	24.11.2010
7	страхування відповідальності перед третіми особами (крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника))	AB №547204	24.11.2010
8	страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	AB №547180	24.11.2010
9	страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	AB №547185	24.11.2010
10	медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	AB №547197	24.11.2010
11	страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	AB №547183	24.11.2010
12	страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	AB №547194	24.11.2010
13	страхування фінансових ризиків	AB №547212	24.11.2010
14	страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу))	AB №547196	24.11.2010
15	страхування наземного транспорту (крім залізничного)	AB №547199	24.11.2010
16	страхування медичних витрат	AB №547198	24.11.2010
17	страхування залізничного транспорту	AB №547188	24.11.2010
18	страхування сільськогосподарської продукції	АД №039931	05.10.2012
19	страхування виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій	АЕ №198617	12.04.2013
20	страхування цивільно-правової відповідальності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) за шкоду, яку може бути завдано у зв'язку з виконанням його обов'язків	АЕ №293874	27.06.2014

21	страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів	AB №547201	24.11.2010
22	особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)	AB №547207	24.11.2010
23	страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	AB №547214	24.11.2010
24	особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	AB №547203	24.11.2010
25	страхування спортсменів вищих категорій	AB №547210	24.11.2010
26	страхування відповідальності власників собак (за переліком порід, визначених Кабінетом Міністрів України) щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам	AB №547209	24.11.2010
27	страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї	AB №547190	24.11.2010
28	страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	AB №547213	24.11.2010
29	страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	AG №569292	21.01.2011
30	обов'язкове державне страхування посадових осіб інспекцій державного архітектурно-будівельного контролю	AB №547179	24.11.2010
31	особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків	AB №547192	24.11.2010
32	авіаційне страхування цивільної авіації	AB №547178	24.11.2010
33	обов'язкове державне страхування життя і здоров'я народних депутатів України	AB №547200	24.11.2010
34	страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового	AB №584540	30.06.2011

	пошкодження або псування		
35	страхування об'єктів космічної діяльності (космічна інфраструктура), які є власністю України, щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі	АЕ №190518	30.01.2013
36	страхування відповідальності щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі	АЕ №190519	30.01.2013
37	страхування ризику невиконання гравцям призів у разі неплатоспроможності та/або банкрутства оператора державних лотерей	АЕ № 198616	05.04.2013
38	страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю або здоров'ю людей під час зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів	АЕ №293873	27.06.2014
39	страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса	Розпорядження N 2792 від 17.11.2015 р.	

22.04.2016 Протоколом Загальних зборів акціонерів було затверджено нову редакцію Статуту Приватного акціонерного товариства «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» під реєстраційним номером: 1 074 00 2125 28.

30.11. 2016р. рішенням рейтингового комітету РА «Експерт-Рейтинг» оновлено рейтинг фінансової стійкості страховика ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «БРОКБІЗНЕС» на рівні **uaAA-** за національною шкалою за результатами діяльності Компанії за дев'ять місяців 2016 року.

Станом на 31 грудня 2016 року Компанія має 7 філій

Найменування	місцезнаходження	телефони
Київська регіональна філія	04050, м. Київ, вул. Білоруська, 3 офіс 2	(044)331-01-52
Київська філія	04050 м.Київ, вул. Білоруська, 3, офіс 4	(044)277-21-28
Третя Київська філія	07400 Київська область, м. Бровари, вул. Металургів, 51	(044)277-21-61
Полтавська філія	36020 м.Полтава, вул. Небесної Сотні, 4, офіс 36	(0532)615-188
Харківська філія	61002 м.Харків, Свободи, 7/9	(057)719-52-26
Друга Львівська філія	79007 м. Львів, вул.Шпитальна, 9	(0322)95-76-06
Львівська філія	79026 м.Львів, вул. Стрийська, 72	(032)244-31-44

4. ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИПУЩЕННЯ

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі методу нарахування (за винятком звіту про рух грошових коштів). Відповідно до цього методу, результати операції визнаються за фактом їх здійснення (а не за фактом отримання або витрачання грошових коштів або їх еквівалентів), відображаються в облікових записях і включаються у фінансову звітність періодів, до яких відносяться.

Дана фінансова звітність була підготовлена з урахуванням пріоритету економічного змісту над юридичною формою.

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі історичної вартості, за винятком оцінки фінансових інструментів за справедливою вартістю у відповідності до МСБО 39 «Фінансові інструменти: Визнання та оцінка» та страхових зобов'язань, що оцінюються у відповідності до МСФЗ 4 «Страхові контракти».

Компанія застосовує відповідні до МСФЗ методи визначення справедливої вартості.

Основою визначення справедливої вартості є припущення, що Товариство діє безперервно і не має ні наміру, ні потреби ліквідувати чи суттєво скоротити обсяг своєї діяльності або здійснювати операції за несприятливих умов.

Фінансові інструменти, щодо яких Компанія визначає справедливую вартість, є такими, що мають котирування на активному ринку, їх ціни регулярно доступні та відображають фактичні і регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами.

Існування опублікованих цін котирування на активному ринку є, як правило, найкращим доказом справедливої вартості, який застосовується Компанією для оцінки фінансового інструменту.

Оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості Компанії здійснюється первісно за її номінальною (контрактною) вартістю, в подальшому базуючись на припущенні того, що дебіторська та кредиторська заборгованість є короткостроковою, Компанія вважає, що її номінальна вартість є справедливою і не амортизується.

Дана фінансова звітність була підготовлена на основі припущення, що *Компанія є підприємством, яке здатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому*. Це припущення передбачає реалізацію активів і виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності. Управлінський персонал та акціонери мають намір і в подальшому продовжувати свою діяльність.

Управлінський персонал Компанії вважає припущення щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі прийнятним.

На дату затвердження звітності Компанія функціонує в нестабільному середовищі, пов'язаному як із світовою економічною кризою, так і економічною та політичною кризою в Україні, що триває протягом останнього часу. Поліпшення економічної ситуації в країні в значній мірі залежатиме від ефективності фінансових і інших заходів, які здійснюватимуться урядом України. Тому неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на ліквідність і дохід Компанії, стабільність і структуру операцій із споживачами і постачальниками. В результаті виникає істотна невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції, можливість відшкодування вартості активів Компанії і здатність Компанії обслуговувати і платити по своїх боргах у міру настання термінів їх погашення. Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

Ця фінансова звітність Компанії є *окремою фінансовою звітністю*.

Допущення і застосовані на їх основі розрахункові оцінки, що стосуються формування резерву під знецінення дебіторської заборгованості по операціях страхування, по формуванню страхових резервів, по відображенню умовних доходів та зобов'язань, постійно аналізуються на предмет необхідності їх зміни. Зміни в попередніх оцінках визнаються у звітному періоді, коли ці оцінки були переглянуті, і у всіх наступних періодах, порушених зазначеними змінами.

5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Основні принципи облікової політики, викладені нижче, застосовувалися послідовно при складанні цієї фінансової звітності.

5.1. Основні засоби.

До основних засобів відносяться матеріальні активи, в яких очікуваний строк експлуатації для використання у наданні послуг, в адміністративних цілях більше одного року, термін корисного використання перевищує 1 рік, та є ймовірність отримання майбутніх економічних вигід, первісна вартість яких більша за **6000 грн.**

Основні засоби обліковуються за моделлю собівартості і відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу.

Якщо одиниці основних засобів складаються з суттєвих компонентів, що мають різні строки корисного використання, вони обліковуються як окремі одиниці основних засобів. Прибутки та збитки від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від її вибуття з її балансовою вартістю та визнаються за чистою вартістю за рядками «Інші доходи» або «Інші витрати» у прибутку чи збитку. Після продажу переоцінених активів всі пов'язані з продажем суми, включені до резерву переоцінки, переносяться до накопиченого нерозподіленого прибутку.

Подальші витрати, понесені на заміну частини одиниці основних засобів, визнаються у балансовій вартості такої одиниці, якщо існує ймовірність того, що така частина принесе Компанії майбутні економічні вигоди, а її вартість може бути достовірно оцінена. При цьому припиняється визнання балансової вартості замінені частини.

Витрати на поточне обслуговування основних засобів визначаються у складі прибутку або збитку за період, у якому вони були понесені.

Знос нараховується на одиниці основних засобів з дати їх встановлення та готовності до експлуатації, а для активів, створених за рахунок власних ресурсів – з дати завершення створення активу та його готовності до використання. Знос нараховується на вартість придбання активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Значні компоненти активу оцінюються окремо, і якщо

строк корисного використання будь-якого компонента відрізняються від строків корисного використання решти компонентів активу, знос такого компонента нараховується окремо.

Ліквідаційна вартість встановлена на рівні нуля. Ліквідаційну вартість та строк корисної експлуатації активу Компанія переглядає на кінець кожного фінансового року.

Обліковою одиницею бухгалтерського обліку основних засобів прийнято об'єкт основних засобів.

Знос основних засобів визнається у складі прибутку або збитку.

Класифікацію методів амортизації і строків корисного використання основних засобів встановлено по групах:

групи об'єктів	Строк корисного використання (років)
Будинки та споруди	20
Обладнання охорони та сигналізації	5
Комп'ютери та обладнання до них, принтери, банкомати, телефони	5
Копіювальні машини	5
Кондиціонери, холодильне обладнання, аудіо та відеотехніка	4
Касове обладнання	4
Автотранспорт	5
Меблі, сейфи	6-9
Вивіски	4
Інші	12

Земля та незавершені капітальні вкладення не амортизуються.

Знос поліпшень орендованих активів нараховується протягом менш тривалого з двох строків: строку оренди або строку їх корисного використання, крім випадків, коли існує обґрунтована впевненість у тому, що Компанія отримає право власності на відповідні активи до кінця терміну оренди.

Амортизація нематеріальних активів проводиться за прямолінійним методом

Ліцензії на впровадження страхової діяльності є активами з невизначеним строком використання, тому їх облік здійснюється без нарахування амортизації.

5.2. Фінансові інструменти.

Фінансові інструменти. До фінансових інструментів відносяться інвестиції в боргові та інші цінні папери, торговельна та інша дебіторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти, позики, а також торговельна та інша кредиторська заборгованість.

Всі угоди з купівлі або продажу фінансових активів, визнаються на дату укладення угоди, або на дату, коли Компанія приймає на себе зобов'язання придбати або продати актив, згідно з умовами договорів.

Компанія класифікує свої фінансові активи при їх первісному визнанні.

Фінансові активи спочатку визнаються за історичною (первісною) вартістю. Справедлива вартість фінансового інструменту коригується на витрати на проведення операції, які в подальшому відображаються у складі фінансових результатів.

Подальша оцінка фінансових активів залежить від їх класифікації.

Фінансові активи:

фінансові активи, доступні для продажу, які оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі **прибутку та збитку за період**. До фінансових активів, доступних для продажу, які оцінюються Компанією за справедливою вартістю, належать акції українських емітентів.

інші фінансові активи:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- позики та дебіторська заборгованість;
- активи перестрахування.
- залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах.

Фінансові активи, що переоцінюються Компанією за **справедливою вартістю**, відображаються в балансі у складі довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю, а зміни справедливої вартості **визнаються у складі прибутку та збитку за період**.

Дебіторська заборгованість за операціями страхування, перестрахування та інша дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість не котирувані на активному ринку фінансові активи, що передбачають одержання фіксованих або тих, що можуть бути достовірно визначеними платежів.

Дебіторська заборгованість за страховими послугами – це дебіторська заборгованість, що виникла в результаті реалізації послуг Компанії своїм страхувальникам, і є дебіторською заборгованістю, що не призначена для перепродажу, яка обліковується за справедливою вартістю (фактичною первісною вартістю за вирахуванням збитків від зменшення корисності).

Дебіторська заборгованість від перестраховиків за страховими виплатами визнається у момент визнання кредиторської заборгованості за відповідними страховими виплатами.

Дебіторська заборгованість від страхових агентів, брокерів та посередників визнається за сумами премій, отриманих ними та наданої звітності щодо цих премій, але не переданих страховику до закінчення звітного періоду. Премії обліковуються до відрахування комісій, що сплачуються посередникам

Компанія **створює резерв на покриття збитків від зменшення корисності**, що ґрунтується на її оцінці понесених збитків відносно дебіторської заборгованості від страхової діяльності, іншої дебіторської заборгованості та інвестицій. Основними складовими цього резерву є окремо оцінюваний збиток, що відноситься до окремих значних ризиків, та збиток, що оцінюється на підставі індивідуального аналізу кожного дебітора.

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах – це сума резервних фондів, що належать страховику, та які перебувають в управлінні МТСБУ відповідно до вимог чинного законодавства фонд захисту потерпілих та фонд страхових гарантій). Залишок коштів у МТСБУ спочатку визнається за сумою платежів, здійснених до централізованих страхових резервних фондів під управлінням МТСБУ. Крім того, цей залишок збільшується на суму додаткових коштів, які у подальшому відраховуються до МТСБУ, і зменшується на суму страхових виплат та пов'язаних

з ними витрат, які відшкодовуються МТСБУ за рахунок цих коштів у частці, віднесений на страховика. Процентні доходи, зароблені за залишком коштів у МТСБУ, визнаються у складі фінансового доходу та призводять до збільшення залишку коштів у МТСБУ. Оскільки залишок коштів у МТСБУ не має фіксованого строку, **він відноситься до категорії фінансових активів для подальшого** продажу і обліковується відповідним чином згідно з вимогами МСБУ 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». Станом на кінець кожного звітного періоду страховики оцінюють залишок коштів у МТСБУ за справедливою вартістю з урахуванням його імовірного очікуваного відшкодування та процентного доходу до отримання. Зменшення вартості залишків на підставі знецінення коштів відображається через фінансовий результат у періоді, коли прийнято визнання таких збитків Президією МТС(Б)У.

До складу **інших фінансових активів** належать **грошові кошти та їх еквіваленти**, що включають кошти на поточних рахунках у банках, інших рахунках в банках (депозитні), грошові кошти в касі Компанії, грошові кошти в «дорозі», які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які **характеризуються незначним ризиком зміни їх вартості**.

До еквівалентів грошових коштів Компанія відносить кошти розміщені на депозитних рахунках, термін повернення яких на звітну дату, **не перевищує три місяці**.

Припинення визнання. Визнання фінансового активу (або, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) припиняється, якщо:

- термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- Компанія передала свої права на отримання грошових потоків від активу або взяла на себе зобов'язання по виплаті третій стороні одержуваних грошових потоків у повному обсязі та без істотної затримки по «транзитній» угоді; і або (а) Компанія передала практично всі ризики і вигоди від активу, або (б) Компанія не передала, але й не зберігає за собою, практично всі ризики і вигоди від активу, але передала контроль над цим активом.

Знецінення фінансових активів наприкінці кожного звітного періоду Компанія оцінює, наявністю об'єктивних свідчень того, що корисність фінансового активу або групи фінансових активів зменшується. Якщо таке свідчення є, Компанія визначає суми збитку від зменшення корисності.

До об'єктивних свідчень знецінення фінансових активів можуть бути віднесені неплатежі, інше невиконання боржниками своїх зобов'язань, реструктуризація заборгованості перед Компанією, зникнення активного ринку, тощо.

На кожну звітну дату Компанія оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення фінансового активу або групи фінансових активів. Фінансовий актив або група фінансових активів вважаються знеціненими тоді і тільки тоді, коли існує об'єктивне свідчення знецінення в результаті однієї або більше подій, що відбулися після первісного визнання активу (наступ «випадку понесення збитку»), які піддаються надійній оцінці і впливатимуть на очікувані майбутні грошові потоки по фінансовому активу або групи фінансових активів.

Фінансові зобов'язання.

Компанія може мати наступні фінансові зобов'язання:
дивіденди, що підлягають виплаті акціонерам,
кредиторська заборгованість;
зобов'язання за договорами страхування.

Кредиторська заборгованість, пов'язана зі страховою діяльністю та зобов'язання за страховими контрактами будуть розглянуті окремо.

Компанія класифікує свої фінансові зобов'язання при їх первісному визнанні. Оцінка фінансових зобов'язань здійснюється за тими ж принципами що і оцінка фінансових активів.

Кредиторська заборгованість за послуги – включає розрахунки з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконанні роботи і надані послуги, в тому числі з компаніями – перестраховиками і посередниками щодо продажу послуг Компанії.

Інша поточна кредиторська заборгованість – включає розрахунки за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, розрахунки з підзвітними

особами, розрахунками за страхуванням, розрахунки за іншими операціями, в тому числі розрахунки із страхувальниками за страховими випадками.

Тестування на знецінення фінансових зобов'язань Компанії проводить аналогічно тесту на знецінення фінансових активів.

Припинення визнання. Визнання фінансового зобов'язання у звіті про фінансовий стан Компанії припиняється якщо зобов'язання погашено, анульовано або термін його дії минув.

Якщо фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво інших умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни враховуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у **звіті про фінансові результати**.

Договори перестрахування- як фінансові інструменти.

Компанія здійснює перестрахування ризиків за договорами страхування і отримує суми перестрахових відшкодувань у відповідності до умов договорів перестрахування. Передані ризики за договорами перестрахування, згідно із Законом України «Про страхування», не звільняють Компанію від відповідальності за договорами страхування.

Обсяг страхових зобов'язань перестраховика, що зменшують страхові зобов'язання Компанії, на кожную звітну дату оцінюється одночасно з розрахунком страхових резервів. Одночасно, на кожную звітну дату Компанія переглядає частки перестраховиків у страхових зобов'язаннях на предмет їх знеціння. Компанія моніторить фінансовий стан перестраховика. Договорами перестрахування передбачено надання перестраховиком проміжної фінансової звітності та інших даних щодо платоспроможності перестраховика.

Дебіторська і кредиторська заборгованість за договорами перестрахування є короткостроковою і оцінюються згідно відповідних МСФЗ.

Зазначені оцінки фінансових активів і фінансових зобов'язань забезпечує достовірність та співставність показників фінансової звітності Компанії.

5.3. Активи, що утримуються для продажу або розподілу

Довгострокові активи чи групи вибуття, що включають активи чи зобов'язання, відшкодування вартості яких очікується за рахунок продажу або розподілу, а не постійного використання, класифікуються як утримувані для продажу або розподілу.

Безпосередньо перед віднесенням активів чи компонентів групи вибуття до категорії утримуваних для продажу виконується їх переоцінка відповідно до облікової політики Компанії. Після цього активи чи група вибуття оцінюються за меншою з двох величин: за балансовою вартістю чи за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на реалізацію. Збитки від зменшення корисності після початкової класифікації активів як утримуваних для продажу або розподілу та подальші прибутки чи збитки від переоцінки визнаються в прибутку або збитку. Прибутки, що перевищують кумулятивний збиток від зменшення корисності не визнаються.

Амортизація чи знос на довгострокові активи, що класифікуються як утримувані для продажу або розподілу, не нараховуються.

5.4. Інвестиційна нерухомість

Представляє собою офісні приміщення, які утримуються з метою отримання довгострокових доходів від оренди або приросту вартості та не використовується Компанією. Інвестиційна нерухомість первісно оцінюється за собівартістю, включаючи витрати на здійснення операції. Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка являє собою справедливу вартість на дату переоцінки та визначається на основі ринкових даних за допомогою професійних незалежних оцінювачів, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення. Переоцінка здійснюється з достатньою регулярністю таким чином, щоб балансова вартість інвестиційної нерухомості не відрізнялася істотно від вартості, яка була б визначена з використанням справедливої вартості на звітну дату. Прибутки або збитки, які виникають в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості, включаються до складу прибутку або збитку того періоду, у якому вони виникають.

5.5. Орендовані активи.

Оренда, за умовами якої Компанія приймає практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням орендованими активами, класифікується як фінансова оренда. При первісному визнанні орендований актив оцінюється за сумою, що дорівнює меншій з двох вартостей: за справедливою вартістю або за приведеною вартістю мінімальних орендних платежів. Після первісного визнання актив обліковується згідно з обліковою політикою, що застосовується до цього активу.

Інша оренда є операційною орендою, і орендовані активи не визнаються у звіті про фінансовий стан Компанії.

Платежі з операційної оренди визнаються у прибутку або збитку за прямолінійним методом протягом терміну дії договорів оренди. Заохочення за договорами оренди, визнаються як невідємна частина загальних витрат за орендою протягом періодів дії договорів оренди. Компанія не має безвідмовних договорів оренди.

5.6. Резерви за зобов'язаннями та платежами

Резерви за зобов'язаннями та платежами визнаються, коли Компанія має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті подій, що сталися в минулому, коли існує ймовірність того, що погашення зобов'язання призведе до відтоку ресурсів, що являють собою економічні вигоди, і коли існує можливість з достатнім ступенем точності оцінити суму зобов'язання.

5.7. Операції страхування.

Договори страхування та перестрахування

Всі договори (контракти), укладені Компанією відповідно до отриманих ліцензій на право здійснення страхової діяльності, аналізуються на предмет відповідності критеріям визнання договору страхування (страхового контракту) МСФЗ 4, а саме:

- чи є на початок дії договору невизначеність (або ризик) щодо хоча б одного з трьох моментів:
- *ймовірності настання страхового випадку;*
- *періоду його настання;*
- *розміру можливої компенсації не можна передбачити.*

Договір (контракт) є договором страхування тільки в тому випадку, якщо він передає **значний страховий ризик**. Визнання страхових премій підтверджується фактом передачі страхового ризику страховику. Страхові премії не визнаються у звітності та не підлягають нарахуванню без дотримання цієї вимоги. Датою визнання факту прийняття страховиком страхового ризику є дата сплати страхової премії, якщо інше не передбачено договором (контрактом) страхування.

За договорами, що передбачають сплату страхової премії в розстрочку, застосовується метод нарахування – доходом, що враховується при розрахунку заробленої премії, визнається вся страхова премія, що є платою страхового ризику, переданого страховику.

Страхові премії, що відносяться до звітного періоду, відображаються з урахуванням усіх змін та уточнень, що виникають у звітному періоді щодо цих премій, причому, додаткові премії або повернення премій розглядаються як уточнення розміру первісної премії.

При достроковому припиненні страхування несплачена частина дебіторської заборгованості страхувальників, що відноситься до періоду, в якому страхування не здійснювалося, розглядається як зменшення страхової премії.

Перестрахування. У ході нормальної діяльності Компанія передає ризики в перестрахування. Політика Компанії передбачає перестрахування всіх значних ризиків. Сума ліміту залежить від виду страхового продукту. Договори, які Компанія укладає з перестраховиками, згідно з якими вона має право на відшкодування збитків за одним або більше договорів, емітованих Компанією та відповідають вимогам класифікації страхових договорів, класифікуються як договори перестрахування. Договори, що не відповідають цим вимогам класифікації, відносяться до категорії фінансових активів.

Договори страхування, передані в перестрахування, не звільняють Компанію від її зобов'язань перед власниками страхових договорів. Активи перестрахування включають суми до

отримання від перестрахових компаній по виплачених відшкодуваннях, включаючи відповідні витрати на врегулювання. Кредиторська заборгованість за перестраховуванням являє собою зобов'язання Компанії передати перестраховикам премії з перестраховування.

Компанія регулярно оцінює свої активи перестраховування на предмет знецінення. Якщо існує об'єктивне свідчення того, що актив перестраховування знецінено, Компанія зменшує балансову вартість цього активу до його вартості відшкодування і визнає у звіті про сукупні доходи відповідний збиток від знецінення. Компанія збирає об'єктивні свідчення знецінення активу перестраховування з використанням тих же методів, які вона застосовує до фінансових активів, щовраховуються за амортизованою вартістю. Збиток від знецінення також розраховується на підставі аналогічного методу, який застосовується до цих фінансових активів.

5.8. Визнання доходів від страхової діяльності

В нараховані (підписані) премії включаються суми, які належать Компанії за договорами (контрактами) страхування (перестраховування), та набули чинності, незалежно від того, отримані ці премії, чи ні. Підписані премії зменшуються на суму премій за анульованими та розірваними договорами страхування. Якщо очікується, що премії будуть сплачені кількома внесками протягом терміну дії договору страхування, то до підписаних (нарахованих) премій включають премії за весь термін дії договору страхування, якщо таким договором не передбачено інше.

Дохід від наданих послуг визначається у звіті про сукупний дохід у вигляді зароблених премій відповідно до Закону України «Про страхування» та облікової політики Компанії. Зароблені страхові премії формуються на підставі договорів страхування, що набули чинності. Дохід визнається, якщо існує впевненість, що Компанія отримає від операцій страхування та перестраховування страхову премію за прийняття від страхувальника відповідальності за сплачений страхових ризик. Незароблена частина страхової премії, що відноситься до майбутніх періодів, визнається в страхових зобов'язаннях як технічні резерви.

5.9. Визнання інших доходів

Компанія отримує інший дохід, який не пов'язаний з проведенням страхової діяльності, а саме відсотки за депозитними договорами, відсотки за залишками коштів у централізованих резервних фондах (МТСБУ).

Інший дохід визнається, коли є впевненість, що Компанія отримає економічні вигоди від проведених операцій і розмір доходу можна достовірно визначити. Дохід визнається за вирахуванням витрат на його отримання в тому періоді, в якому проведена операція.

Дохід від сум, що отримуються в результаті реалізації переданого страхувальником або іншою особою права вимоги до особи, відповідальної за заподіяні збитки включає дохід, отриманий від заходів досудового врегулювання та судового захисту від третьої сторони, такої як відповідач, Компанія визначає в момент отримання суми коштів від реалізації регресних прав.

Частки страхових виплат та відшкодувань, компенсовані перестраховиками, зменшують нараховану валову суму страхових виплат та страхових відшкодувань.

5.10. Визнання витрат

Компанія несе витрати на здійснення основної операційної діяльності, а також інші витрати, які не пов'язані із надання послуг зі страхування.

Витрати признаються в звіті про сукупний прибуток, якщо виникає зменшення в майбутніх економічних вигодах, пов'язаних із зменшенням активу або збільшенням зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнаються в звіті про сукупний прибуток на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів

Витрати визнаються в звіті про сукупний прибуток негайно, якщо витрати не створюють великі майбутні економічні вигоди, або коли майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати вимогам визнання активу в звіті про фінансовий стан.

Платежі до МТСБУ, інші ніж платежі безпосередньо доцентралізованих страхових резервних фондів (наприклад, платежі до Фонду попереджувальних заходів), визнаються витратами того періоду, в якому вони виникли.

5.11. Зобов'язання за пенсійними програмами

Компанія нараховує та сплачує єдиний соціальний внесок у відповідності до вимог законодавства України.

5.12. Зобов'язання за виплатами працівникам

Компанія не здійснює інших виплат працівникам, ніж виплати із заробітної плати та виплат, що прирівнюються до заробітної плати, та не має інших обов'язань перед персоналом за виплатами.

5.13. Податок на прибуток

Поточні витрати на сплату податку з основної діяльності розраховуються згідно вимог українського податкового законодавства.

Для цілей фінансової звітності поточні витрати з податку на прибуток коригуються на суми відстрочених податків, що виникають із-за наявності тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань і їх вартістю, що обліковується для цілей оподаткування. За наявності такі коригування приводять, за необхідності, до відображення у звітності відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань.

Для визначення витрат з податку за основною діяльністю, а також з податку на прибуток від іншої діяльності, застосовується метод розрахунку зобов'язань по звіту про фінансовий стан. Сума активів і зобов'язань по відстроченому оподаткуванню розраховується на основі очікуваної ставки податку, яка повинна бути застосована в тих роках, коли сума тимчасових різниць може бути відшкодована або реалізована.

Відстрочені податкові активи визнаються лише в тих випадках, коли існує вірогідність того, що майбутньої суми прибутку до оподаткування буде досить для реалізації відстрочених податкових активів. На кожен дату складання звіту про фінансовий стан Компанія переоцінює невизнані відстрочені податкові активи. Компанія визнає раніше не визнаний відстрочений податковий актив тільки в частині, в якій існує вірогідність його реалізації при отриманні майбутніх прибутків, що підлягають оподаткуванню. І навпаки, Компанія зменшує балансову вартість відстроченого податкового активу у разі, коли зникає вірогідність повної або часткової реалізації такого активу в майбутніх прибутках.

У грудні 2010 року в Україні був прийнятий Податковий кодекс, який діє з січня 2011 року, а в частині податку на прибуток підприємств - з 1 квітня 2011 року. Новий Податковий кодекс передбачає, крім іншого, зближення бухгалтерського та податкового обліків.

Для розрахунку податку на прибуток від страхової діяльності застосовувались наступні ставки податку на прибуток:

з 1 квітня 2011 року по 31 грудня 2012 року - 3% від доходу у вигляді суми страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), отриманих (нарахованих) страховиками-резидентами за договорами страхування, співстрахування та перестрахування ризиків на території України або за її межами;

з 1 січня 2013 по 31 грудня 2014 – Змінами, внесеними Законом № 5412 до ст. 156 Податкового кодексу, закріплено діючу систему оподаткування страховиків, тобто ставка податку на прибуток з «валових премій» становила 3 %. У цілях оподаткування до доходів від страхової діяльності разом зі страховими преміями за договорами страхування, перестрахування і співстрахування (зменшеними на перестраховальні платежі) включено низку інших страхових доходів, нарахованих страховиком при здійсненні страхової діяльності.

До таких доходів, зокрема, включено:

- суми винагород, належних страховику за укладеними договорами страхування, співстрахування, перестрахування; доходи від реалізації права регресної вимоги страховика до страхувальника або

іншої особи, відповідальної за заподіяні збитки, в частині перевищення над виплаченими страховими відшкодуваннями;

- суми винагород, нарахованих страховиком за надання ним послуг сюрвейєра, аварійного комісара та аджастера, страхового брокера та агента; суми повернення частки страхових платежів за договорами перестрахування у разі їх дострокового припинення;
- винагороди і тантьєми за договорами перестрахування тощо.

Для розрахунку податку на прибуток від іншої діяльності застосовувалися наступні ставки податку на прибуток:

з 1 січня 2012 року до 31 грудня 2012 року	21%;
з 1 січня 2013 року до 31 грудня 2013 року	19%;
з 1 січня 2014 року до 31 грудня 2014 року	18%.

З 01.01.2015 року до Податкового кодексу внесено суттєві зміни щодо оподаткування прибутку від страхової діяльності.

Страхові компанії було переведено на загальну систему оподаткування за ставкою 18%, а також залишено, як складову частину податку на прибуток, податок на доходи від надходжень страхових премій за ставкою 3%. Тобто, страхові премії за договорами страхування фактично оподатковуються двічі: за ставкою 3% від валового надходження та за ставкою 18% у складі зароблених страхових премій.

Беручи до уваги нестабільність податкової політики держави, оцінка відстрочених податкових активів і зобов'язань щодо податку на прибуток Компанії проводилась на основі суджень керівництва Компанії, і базувалась на інформації, яка була в його розпорядженні на момент складання цієї фінансової звітності.

5.14. Операції в іноземній валюті

Операції в іноземних валютах перераховуються у гривні за курсами обміну, що діють на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, що номіновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у гривні за курсом обміну, що діє на цю дату. Прибутки або збитки від курсових різниць по монетарних статтях є різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, скоригованою з урахуванням ефективного відсотка та платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, перерахованій за курсом обміну на кінець звітного періоду. Курсові різниці, що виникають при перерахуванні, визнаються у прибутку або збитку. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, перераховуються за курсом обміну, що діє на дату операції.

МСБО 21 розподіляє курсові доходи (витрати між звичайними доходами (витратами) та тими, що відносяться до іншого сукупного доходу та не передбачає розподіл курсових різниць на операційні та не операційні. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» вимагає прибутки від курсових різниць подавати на нетто-основі та відображати у звіті про сукупний дохід окремою статтею. Але, враховуючи, що Компанія надає звітність за МСФЗ за формами, затвердженими Міністерством фінансів, було прийнято рішення відображати курсові різниці як доходи (витрати) від операційної різниці.

Так як незважаючи на те, що з березня 2014 року НБУ оголосив про перехід до режиму плаваючого валютного курсу, що призвело до знецінення національної валюти, в Україні спостерігається значний дефіцит надходження іноземної валюти, управлінський персонал вважає, що офіційні курси НБУ надають найкращі наближення до поточних обмінних курсів, що діють на звітну дату. Тобто, при підготовці цього фінансового звіту керівництво застосовує для монетарних статей офіційні курси НБУ, отримані з офіційно опублікованих джерел для перерахунку операцій і залишків в іноземній валюті.

Курси обміну гривні, які були використані при підготовці цієї звітності наступні:

Валюта	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Долар США	27,190858	24,0006
Євро	28,422604	26,2231
Російський рубль	0,045113	0,0329

5.15. Інші положення облікової політики. Вплив зміни облікової політики.

Вплив зміни облікової політики на події і операції, що відбуваються (відбувались) в Компанії

Доцільність зміни того чи іншого положення облікової політики Компанії встановлюється у разі:

- змін статутних вимог (тобто при внесенні змін до статуту Компанії);
- змін вимог органу, що затверджує стандарти бухгалтерського обліку (вносяться зміни чи доповнення до тих чи інших стандартів);
- зміни забезпечать достовірніше відображення подій або операцій у фінансовій звітності Компанії.

Вплив зміни облікової політики на події й операції минулих періодів Компанія відображає у звітності шляхом:

- коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року;
- повторного надання порівняльної інформації стосовно попередніх звітних періодів;

Зміна облікової політики, вибір відображення впливу зміни на облікову політику Компанія розкриває й обґрунтовує у примітках до фінансової звітності за поточний звітний період.

Облікова політика застосовується Компанією щодо подій і операцій з моменту їх виникнення.

Не є зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій;
- подій або операцій, які не відбувались раніше.

Якщо неможливо розрізнити зміну облікової політики та облікових оцінок, то це розглядається і відображається як **зміна облікових оцінок**.

Не є зміною облікової політики Компанії зміна визначення облікових оцінок.

Облікова оцінка – це попередня оцінка, яка використовується Компанією з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами. Вона може бути переглянута, якщо змінюються обставини, на яких вона ґрунтувалася, або отримано додаткову інформацію. Зміни облікових оцінок впливають тільки на майбутнє і не стосуються минулого.

Наслідки змін в облікових оцінках Компанія включає до тієї статті звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалась для відображення доходів або витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки, в тому періоді, в якому відбулася зміна, а також в наступних періодах, якщо зміна впливає на ці періоди.

Внесення змін до облікової політики, що стосуються майбутніх періодів, застосовуються з початку нового звітного періоду, і оформлюється відповідним наказом про внесення змін до облікової політики Компанії.

У випадках, коли Компанія розпочинає здійснювати нові операції, або у випадку змін окремих законодавчих норм, введення положень з обліку, яких Компанія не могло передбачити заздалегідь, зміни в облікову політику можуть бути внесені протягом звітного періоду (року) і застосовуватися Компанією з дати затвердження таких змін.

Керівництво Компанії вважає, що декларуючи перехід до складання фінансової звітності Компанії за МСФЗ з 01.01.2012 року та керуючись Законом № 3332 — Закон України від 12.05.2011 р. № 3332-VI «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» для складання фінансової звітності Компанія у звітному періоді здійснювала відповідні послідовні процедури із застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (за текстом — МСФЗ), якщо вони не суперечать Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

6. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ. ОЦІНКИ І ПРИПУЩЕННЯ

При підготовці фінансової звітності згідно з МСФЗ керівництво Компанії повинно робити оцінки та припущення, які мають вплив на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності згідно з МСФЗ та відображені суми доходів та витрат протягом звітного періоду. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок. Оцінки, покладені в основу припущення, постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони відбуваються, а також в інших майбутніх періодах.

Оцінка зобов'язань за договорами страхування

Технічні резерви

Резерв незароблених премій.

Компанія розраховує **резерв незароблених премій (UPR)** методом 1/365 за договорами страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, як передбачено Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07.2004 р. №1961-IV зі змінами та доповненнями.¹

За іншими видами страхування, які здійснює Компанія, розрахунок резервів незароблених премій здійснюється за методом $\frac{1}{4}$, що передбачено Законом України «Про страхування» та Методикою формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, від 17.12.2004р. № 3402 зі змінами та доповненнями.

У звітності для національного регулятора Компанія відображає цей резерв із застосуванням коефіцієнта **0,8**, що допускається національними законодавчо-нормативними актами. Визнання зобов'язань за договором зазвичай починається з дати підписання, але якщо зобов'язання за контрактом починаються пізніше дати підписання, Компанія визнає свої зобов'язання з дати початку покриття ризиків за договором, що повністю відповідає вимогам Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Резерв заявлених збитків

Резерв заявлених збитків (RBNS) розраховується журнальним методом на підставі оцінки зобов'язань за кожним зверненням окремо.

Збитки визнаються та резерв нараховується Компанією за першим зверненням застрахованої особи. Сума резерву визначається на підставі інформації, отриманої від страхувальника (застрахованої особи). Остаточний розмір збитку уточнюється зарезультатами експертизи або за іншими документами, що його посвідчують.

З огляду на політику Компанії щодо визнання збитків, Компанія, як правило, використовує найвищу оцінку збитку при формуванні резерву заявлених збитків (RBNS) за всіма видами страхування, з огляду на те, що не всі збитки підтверджені експертизою на звітну дату, а отже оцінка є більш пруденційною.

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені.

Методи та використані припущення

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені (IBNR), розраховується Компанією за договорами ОСЦПВВНТЗ на кожну звітну дату за методом Борнхуєттера-Фергюссона.

Резерв витрат на врегулювання збитків

Компанія використовує припущення, що розмір витрат на врегулювання не перевищує 3% від розміру резерву.

На кожну звітну дату Компанія здійснює тестування достатності сформованих технічних резервів для майбутніх страхових випадків запоточними договорами (LAT). При проведенні тесту на достатність використовується краща оцінка, а отже враховуються всі коригування резервів, зроблені актуарієм. На основі цих резервів формується оцінка щодо рівня збитковості видів страхування, та оцінка майбутніх грошових потоків, за усіма чинними на звітну дату договорами.

Тест проводиться на рівні агрегації за кожним видом страхування, так як кожен вид страхування в Компанії є портфелем однорідних ризиків з подібними характеристиками щодо ризику. Це означає, що навіть якщо сукупний результат тесту виявиться профіцитом, URR все одно буде визнаватися на рівні кожного виду страхування окремо.

Резерв коливання збитковості

Відповідно до МСФЗ 4 цей резерв не відноситься до технічних страхових резервів. Його формування передбачено національним законодавством за ОСЦПВВНТЗ. Компанія дотримувалася цих вимог щодо оцінки формування цього виду резерву. Резерв відображається у звіті про

фінансовий стан у власному капіталі у складі інших резервів. Його збільшення (зменшення) коригується збільшенням (зменшенням) нерозподіленого прибутку і відповідно власного капіталу.

Резерв катастроф

Страховики, які отримали в установленому порядку ліцензії на проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду та є членами Ядерного страхового пулу, зобов'язані формувати та розміщувати технічні резерви за цим видом страхування згідно з Порядком і правилами формування, розміщення та обліку страхових резервів з обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду, затвердженими розпорядженням Держфінпослуг від 13 листопада 2003 року № 123, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 02 грудня 2003 року за № 1107/8428. Згідно МСФЗ 4 цей резерв також не відносить до технічних страхових резервів Резерв відображається у звіті про фінансовий стан у власному капіталі у складі інших резервів. Його збільшення (зменшення) коригується збільшенням (зменшенням) нерозподіленого прибутку і відповідно власного капіталу.

Можливість знецінення грошових коштів та їх еквівалентів

Нестабільність економічної ситуації в Україні, продовження девальвації української гривні, нестача ліквідних коштів в банківському секторі, непрогнозований процес нагляду за банківським сектором призводять до суттєвої невизначеності оцінок щодо можливості відшкодування депозитів, коштів на поточних рахунках та еквівалентів грошових коштів у банківських установах. Тобто, у разі, якщо банки не зможуть повернути Компанії гроші та їх еквіваленти та кошти по депозитах після 31 грудня 2016 року, необхідно буде відобразити в обліку додаткові збитки від знецінення. Тому Компанія свідомо використовує більш короткі терміни депозитних вкладів та розміщення коштів у найбільш надійних банках, навіть за умови втрати можливого додаткового доходу та оцінює справедливую вартість грошових коштів та їх еквівалентів за їх теперішньою вартістю.

Оцінка фінансових інвестицій

Справедлива вартість інвестицій в ПАТ ЗНВКІФ «БРОКБІЗНЕС» та ПВІФ НВЗТ "Капітал"

Управлінський персонал оцінює справедливую вартість інвестицій в ПАТ «ЗНВКІФ «БРОКБІЗНЕС» та ПВІФ НВЗТ "КАПІТАЛ" на основі моделі дисконтованої вартості грошових потоків та методу доданої економічної вартості, що включає ряд припущень. При визначенні справедливої вартості використовується ставка дисконтування, визначена з урахуванням ризиків емітента.

Для оцінки справедливої вартості Компанія використовує, по мірі можливості, дані, отримані з відкритих ринкових джерел. У разі нашого емітента справедлива вартість розглядається за ієрархією 3 рівня - вхідні дані щодо активу, які не ґрунтуються на наявних ринкових даних. Оцінка справедливої вартості має апроксимувати ціну, яка була б отримана при продажу активу у ході звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Однак у зв'язку з невизначеністю та використанням суб'єктивних суджень справедлива вартість не повинна розглядатися як вартість, що може бути реалізована при негайному продажу активу.

Справедлива вартість інших фінансових інвестицій

Оцінки справедливої вартості інших фінансових інвестицій проводились на підставі котирувань ПАТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» <http://www.uk.ua>.

Створення поточних забезпечень

Компанія створює наступні забезпечення, які класифікує як поточні та які можна досить точно оцінити:

- ***Резерв під забезпечення виплат відпусток***
- ***Резерв під забезпечення виплат за судовими позовами, які Компанія може оцінити.***

Справедлива вартість об'єкта інвестиційної нерухомості

Інвестиційна нерухомість була переоцінена із залученням професійного оцінювача. Згідно Звіту про оцінку майна від 17.06.2014, наданого незалежним експертом ПП Манжос О.А. (сертифікат суб'єкта оціночної діяльності № 15171/13 виданий 16.09.2013р. Фондом державного майна України),

справедлива вартість об'єкта інвестиційної нерухомості склала 1339 тис.грн.

У 2016 році Керівництво не переоцінювало балансову вартість інвестиційної нерухомості, так як проведений аналіз ринкових цін на аналогічні об'єкти нерухомого майна суттєво не змінилися протягом звітного року. Тому прийнято рішення за справедливую вартість інвестиційної нерухомості вважати балансову на звітну дату.

7. НОВІ СТАНДАРТИ ТА ТЛУМАЧЕННЯ

Деякі нові стандарти, зміни до стандартів та тлумачення ще не є чинними на 31 грудня 2016 р. не застосовувалися при підготовці цієї фінансової звітності. Керівництво компанії планує застосувати ці стандарти, зміни та тлумачення, коли вони набудуть чинності.

Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 "Виручка за контрактами з клієнтами" (МСФЗ 15) встановлює принципи необхідності визнання, суми визнання та моменти визнання доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Він замінює діючі інструкції з питань визнання доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), які у поточний період містяться у МСБО 18 "Визнання доходу", МСБО 11 "Будівельні контракти" та КТМФЗ 13 "Програми лояльності клієнта". Головний принцип нового стандарту полягає в тому, що суб'єкт господарювання визнає доходи для відображення факту передачі обіцяних товарів або послуг клієнтам у сумі, що відображає винагороду, яку суб'єкт господарювання очікує отримати в обмін на такі товари або послуги. Новий стандарт вдосконалює процедури розкриття доходу, містить інструкції щодо методів визнання операцій, раніше не врегульованих у повному обсязі, і вдосконалює інструкції з визнання доходів за договорами з кількома складовими. МСФЗ 15 чинний для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або пізніше, і при цьому суб'єкт господарювання має право на його дострокове застосування. Компанія наразі аналізує потенційний вплив на її окрему фінансову звітність у результаті застосування МСФЗ 15. Але, на нашу думку, він не матиме суттєвого впливу за звітність компанії, так як для страхової діяльності не застосовується.

Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 "Оренда" (МСФЗ 16) запроваджує єдину модель обліку для орендарів, яка вимагає від орендарів визнавати активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, за винятком випадків, коли строк оренди становить 12 місяців або менше або орендований актив має низьку вартість. Орендодавці продовжуватимуть класифікувати оренду як операційну оренду та фінансовий лізинг, тобто підхід МСФЗ 16 до обліку для орендодавців по суті не міняється порівняно з МСБО 17, що діяв раніше. МСФЗ 16 є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, і при цьому дозволяється його дострокове застосування за умови одночасного виконання вимог МСФЗ 15 "Виручка за контрактами з клієнтами". Компанія наразі аналізує потенційний вплив на її окрему фінансову звітність у результаті застосування МСФЗ 16.

"Розкриття інформації" – Зміни до МСБО 1 (випущені у грудні 2014 р.; застосовуються до річних періодів, які починаються 1 січня 2016 р. або пізніше). Зміни цього стандарту уточнюють поняття суттєвості та роз'яснюють, що організація не зобов'язана розкривати інформацію, розкриття якої вимагають МСФЗ, якщо така інформація не є суттєвою, навіть якщо МСФЗ містить перелік конкретних вимог або визначає їх як мінімальні вимоги. Також до цього стандарту включено нові інструкції про проміжні підсумкові суми у фінансовій звітності, зокрема, зазначено, що такі проміжні підсумкові суми (а) мають включати статті, визнання та оцінка яких здійснюється відповідно до МСФЗ; (б) мають бути представлені та названі таким чином, щоб забезпечити розуміння компонентів проміжних підсумкових сум; (в) мають застосовуватися послідовно у різних періодах; та (г) не можуть бути представлені так, що виділяються більше, ніж проміжні підсумкові суми та підсумкові суми, яких вимагають МСФЗ. Розкриття інформації за 2016 рік на нашу думку, не суперечить вимогам щодо змін до нього.

З 1 січня 2016 року або після цієї дати, застосовуються зміни до наступних стандартів: Виправлення до МСФЗ 11 «Спільна діяльність» щодо придбання часток у спільних операціях.

Зміни до МСБО 16 «Основні засоби» та зміни до МСБО 38 «Нематеріальні активи», що встановлюють, що «дохідний, що баується на виручці» метод амортизації є неприйнятним.

Зміни до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність» згідно яким суб'єкту господарювання надається можливість оцінки інвестицій за методом участі в капіталі при складанні окремої звітності.

Зміни до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» уточнюють формат подання іншого сукупного доходу.

Зміни в МСБО 28, МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання». Стислий опис змін: якщо материнська компанія (інвестиційний суб'єкт господарювання) оцінює вкладення в дочірні підприємства за справедливою вартістю через прибуток/збиток, вона звільняється від консолідації.

Перераховані стандарти не мають суттєвого впливу на звітність компанії за 2016 рік.

РОЗКРИТТЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ІНШІ ПОЯСНЕННЯ

8. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

8.1 Короткострокові депозити в банках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.16 р.	За рік, що закінчився 31.12.15 р.
UAH	17 239	16 090
USD	49 645	46 842
EUR	3 514	7 566
Всього	70 398	70 498

8.2 Грошові кошти на поточних рахунках

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.16р.	За рік, що закінчився 31.12.15р.
UAH	5 778	5 219
RUB	128	22
USD	12 415	18 845
EUR	243	212
Всього	18 564	24 298

8.3 Грошові кошти в дорозі

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.16р.	За рік, що закінчився 31.12.15р.
UAH		
RUB		
USD		
EUR		
Всього	0	0

8.4 Грошові кошти в касі

тис. грн.

Валюта	За рік, що закінчився 31.12.16р.	За рік, що закінчився 31.12.15р.
UAH	6	3
RUB		
USD		
EUR		
Всього	6	3

Нижче у таблиці подано зведену інформацію щодо депозитів в банках за кредитною якістю на основі рейтингів за національною шкалою, наданих рейтинговим агентством «Кредит-Рейтинг».

тис.грн.

	За рік, що закінчився 31.12.16р.	За рік, що закінчився 31.12.15р.
<i>Не прострочені і не знецінені</i>		
- рейтинг uaA- та вище	63 248	64 348
- рейтинг uaBBB	7 150	6 150
- рейтинг uaBB		0
не мають рейтинг за нац.шкалою		0
Всього депозитів в банках	70 398	70 498

Протягом 2016 року процентна ставка за банківськими депозитами в гривнях складала 7%-19% річних в залежності від дати розміщення та погашення депозитів. Процентна ставка за депозитами в доларах США та Євро складала 1%-10%.

Компанія складає звіт про рух грошових коштів за прямим методом відповідно з вимогами МСБО 1 та МСБО 7.

Основним джерелом надходжень коштів від операційної діяльності є надходження страхових платежів від страхувальників за договорами страхування. Надходження коштів від інвестування коштів страхових резервів компанія отримує від відсотків за депозитними договорами та відображає їх в розділі руху коштів від інвестиційної діяльності. Основними напрямом відтоку грошових коштів є страхові виплати (операційна діяльність). Надходжень від фінансових операцій не було.

9. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Всього фінансових інвестицій наявних для продажу, які обліковуються за справедливою вартістю, що оцінюється за біржовими котируваннями

тис. грн.

	Вид ЦП	Справедлива вартість	
		На 31.12.2016	На 31.12.2015
Всього:	акції	580	555
Зміна справедливої вартості 2016		25	
Зміна справедливої вартості за 2015			-112

Оцінки справедливої вартості інших фінансових інвестицій проводились на підставі котировок ПАТ «УКРАЇНСЬКА БІРЖА» <http://www.ux.ua>

Всього фінансових інвестицій в дочірні та асоційовані підприємства:

тис.грн.

	Вид ЦП	Справедлива вартість	
		На 31.12.2016	На 31.12.2015
Всього:		74 226	75031
	акції	71 818	72 639
	інвестиційні сертифікати	2 408	2 392
Зміна справедливої вартості		-805	-10141

Управлінський персонал Компанії не має наміру щодо продажу вказаних цінних паперів, але згідно із термінологією, що застосовано МСФО 39, інвестиції, що не можуть бути класифіковані в інші портфелі мають обліковуватись саме в портфелі для продажу.

10. ОСНОВНІ ЗАСОБИ , НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

Основні засоби на 31 грудня 2016 року та на 31 грудня 2015 року представлені таким чином:

Основні засоби

2016р.

тис.грн.

Групи основних засобів	Залишок на 31.12.2015		На-дійш-ло за 2016 рік	Переоцінка (дооцінка +,уцінка -)		Вибуло за 2016 рік		Нараховано амортизації за 2016 рік	Втрати від змен-шення корис-ності	Інші зміни за 2016 рік		Залишок на 31.12.2016	
	первісна (переоцінена) вартість	Знос		пер- віс- ної (пе- ре- оці- ної) вар- тос- ті	знос	первісна (переоці- нена) вартість	знос			пер- віс- ної (пе- ре- оці- ної) вар- тос- ті	з н о с у	первісна (переоці- нена) вартість	знос
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Будинки, споруди та передавальні пристрої	30592	5483						1 537				30 592	7 019
Машини та обладнання	1489	474	26			2	1	57				1 513	528
Транспортні засоби	3091	3009	549			424	424	5				3 217	2590
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	2563	2513	106			43	32	33				2 624	2 513
Інші основні засоби	4358	4137				6	6	35				4 353	4 169
Разом	42093	15616	681			475	464	1 667				42 299	16 819

2015р.

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Будинки, споруди та передавальні пристрої	30592	3946	0	0	0	0	0	1537	0	0	0	30592	5483
Машини та обладнання	1434	437	64	0	0	9	9	46	0	0	0	1489	474
Транспортні засоби	3689	3600	0	0	0	598	598	7	0	0	0	3091	3009
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	2609	2204	25	0	0	71	71	380	0	0	0	2563	2513
Інші основні засоби	4499	4221	22	0	0	163	153	69	0	0	0	4358	4137
Разом	42823	14408	111	0	0	841	831	2039	0	0	0	42093	15616

Нематеріальні активи **2016р.**

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права на об'єкти промислової власності	59	36				16	-4	0				42	40
Авторське право та суміжні з ними права	948	864				149	772	1				799	93
Інші нематеріальні активи	720	85	47			44	-560	49				723	693
Разом	1727	985	47	0	0	209	209	50	0	0	0	1564	826

2015

тис.грн.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права на об'єкти промислової власності	79	48	0			20	20	8				59	36
Авторське право та суміжні з ними права	1035	838	3			90	70	1			93	948	864
Інші нематеріальні активи	698	54	28			6	6	39				720	85
Разом	1812	940	31	0	0	116	96	48	0		93	1727	985

Інвестиційна нерухомість

Після первісного визнання інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка являє собою справедливу вартість на дату переоцінки та визначається на основі ринкових даних за допомогою професійних незалежних оцінювачів, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення.

Інвестиційна нерухомість була переоцінена із залученням професійного оцінювача. Згідно Звіту про оцінку майна від 17.06.2014, наданого незалежним експертом ПП Манжос О.А. справедлива вартість об'єкта інвестиційної нерухомості склала 1339 тис.грн.

У 2016 році Компанія не переоцінювала балансову вартість інвестиційної нерухомості, так як проведений аналіз ринкових цін на аналогічні об'єкти нерухомого майна суттєво не змінилися протягом звітного року.

Тому за справедливу вартість інвестиційної нерухомості визнано балансову на звітну дату, що становить 1339 тис.грн.

Станом на звітну дату відсутні обмеження щодо можливості отримання прибутку від нерухомості, а також суттєві зобов'язання щодо реконструкції інвестиційної нерухомості.

11. ЗАЛИШОК КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВНИХ ФОНДАХ

тис.грн.

	2016 р.		2015 р.	
	Вартість придбання	Справедлива вартість	Вартість придбання	Справедлива вартість
Внесок до МТСБУ	6 293	6 293	6458	6458
Зменшення корисності	(515)	(515)		
Всього	5 778	5 778	6458	6458

12. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Дебіторська заборгованість станом на 31.12.2016 року та на 31 грудня 2015 року включає:

тис.грн.

	На 31.12.2016 р.	На 31.12.2015р.
Дебіторська заборгованість за страховою діяльністю	8 391	7044
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	29 243	9945
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1 617	2000
Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами	514	744
Інша поточна дебіторська заборгованість	10 757	11097

Кредиторська заборгованість станом на 31.12.2016 року та на 31 грудня 2015 року включає:

тис.грн.

	На 31.12.2016 р.	На 31.12.2015р.
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 184	896
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	13	13
В т.ч. Поточна заборгованість з податку на прибуток	13	13
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	980	1158
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	3 996	3830
Поточні забезпечення	1 896	1439
Інша поточна кредиторська заборгованість	23 475	23375

Поточні забезпечення станом на 31.12.2016р. та на 31.2.2015р. включають в себе:

тис. грн.

	На 31.12.2016 р.	На 31.12.2015р.
Забезпечення виплат відпусток	1 112	1 035
Забезпечення інших виплат і платежів	784	404
Всього	1 896	1439

13. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО СУМИ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ

	2016 р.	2015 р.
Суми курсових різниць, визнаних у прибутку та збитку нетто	9 264	29 583
в тому числі		
<i>Дохід від операційної курсової різниці</i>	<i>17 994</i>	<i>64 020</i>
<i>Втрати від курсової різниці</i>	<i>8 730</i>	<i>34 437</i>
Суми чистих курсових різниць, визнаних в іншому сукупному прибутку та накопичені у статтях власного капіталу	-	-

14. ВІДСТРОЧЕНІ ПОДАТКОВІ АКТИВИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Визнані активи та пасиви по відстроченому оподаткуванню

На 31.12.2016р. Компанія оцінює відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання рівними нулю.

15. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

15.1. Інформація про сформований статутний капітал

Статутний капітал станом на 31 грудня 2016 року та 31.12.2015 року представлений таким чином:

	На 31.12.2016р.			На 31.12.2015р.		
	Кількість акцій	Частка, %	Сума, тис.грн	Кількість акцій	Частка, %	Сума, тис.грн
Акціонер 1	183572	50%	25 700	183572	50%	25 700
Акціонер 2	36346	9,9%	5 089	36346	9,9%	5 089
Акціонер 3	35980	9,8%	5 037	35980	9,8%	5 037
Акціонер 4	35980	9,8%	5 037	35980	9,8%	5 037
Акціонер 5	35981	9,8%	5 037	35981	9,8%	5 037
Акціонер 6	7343	2%	1 028	7343	2%	1 028
Акціонер 7	31942	8,7%	4 472	31942	8,7%	4 472
Всього:	367 144	100%	51 400	367 144	100%	51 400

Зареєстрований і повністю сплачений статутний капітал Компанії на 31.12.2016 року складає 51 400 тис. грн. і складається з 367 144 простих акцій номінальною вартістю 140 грн. за 1 акцію.

Усі акції мають рівні права голосу, права на отримання дивідендів та повернення капіталу.

У поточному році дивіденди не нараховувалися

15.2. Резервний капітал

Компанія має право формувати резервний капітал згідно закону «Про акціонерні товариства» у розмірі 15%. Резервний капітал формується шляхом щорічних відрхувань від чистого прибутку

Компанії або за рахунок нерозподіленого прибутку. До досягнення встановленого розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5% чистого прибутку за рік.

тис.грн.

	На 31.12.2016р.	На 31.12.2015р.
Резервний капітал	5 000	5000

15.3. Нерозподілений прибуток

тис.грн.

	На 31.12.2016 р.	На 31.12.2015р.
Загальна сума нерозподіленого прибутку	90 617	84 783
		За 2015 р.
Чистий прибуток за період	5 206	556
		В 2015р.
Виплачено дивідендів	-	Нараховано та виплачено 5 545

Збільшення нерозподіленого прибутку на 626 тис.грн. на 31.12.2016 р. відбулося за рахунок перерахунку інших резервів (резерв коливання збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та резерву катастроф), що обліковуються у складі власного капіталу

Зменшення нерозподіленого прибутку на 1 608 тис.грн. на 31.12.2015 р. відбулося за рахунок перерахунку інших резервів (резерв коливання збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та резерву катастроф), що обліковуються у складі власного капіталу.

15.4. Капітал в дооцінках

тис.грн.

	На 31.12.2016р.	На 31.12.2015р.
Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	83	83

15.5. Інші резерви

Рядок «Інші резерви» у капіталі включає всі інші компоненти капіталу, які не показуються окремо у складі капіталу (інші резерви у капіталі). Згідно із законодавством Компанія зобов'язана створювати резерв коливання збитковості та резерв катастроф (резерви вирівнювання).

Компанія розраховує суми цих резервів відповідно до вимог чинного законодавства та відповідних нормативних актів, і відображає їх у складі інших резервів у капіталі як розподіл нерозподіленого прибутку, а не як витрати у звіті про сукупні доходи. Будь-яке використання цих резервів показується як переведення з категорії інших резервів у капіталі до категорії нерозподіленого прибутку. Резерв коливання збитковості та резерв катастроф, відображені у капіталі, не підлягають перевірці адекватності зобов'язань.

Станом на 31.12.2016 року резерви склали 10 511 тис.грн., у т.ч.:

9 977 тис.грн. – резерв катастроф;

534 тис.грн. – резерв коливань збитковості.

Станом на 31.12.2015 року резерви склали 11 137 тис.грн., у т.ч.:

9 455 тис.грн. – резерв катастроф;

1 682 тис.грн. – резерв коливань збитковості.

16. ВАЛОВА СУМА ОТРИМАНИХ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Валова сума отриманих доходів протягом 2016 та 2015 рр. представлена таким чином:

тис.грн.

	За 2016 р.	За 2015 р.
Дохід від реалізації послуг зі страхування (зароблені страхові платежі)	112 035	105 816
Суми, повернуті від реалізації регресних вимог	3 142	3 347
Інші операційні доходи	10 226	30 733
Всього	125 403	139 896

17. ДОХОДИ ВІД ІНВЕСТИВАННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

тис.грн.

	2016 р.	2015 р.
Доходи від інвестування коштів страхових резервів отримувалися як процентні доходи від розміщення коштів на депозитних рахунках	5 930	8 219

18. ЧИСТІ СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА ВІДШКОДУВАННЯ

За 2016 та 2015 рр. склали:

тис.грн.

	За 2016 р.	За 2015 р.
Чисті виплати страхових відшкодувань	46 679	44 486

19. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ ТА ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Адміністративні та інші операційні витрати протягом 2016 та 2015 рр. включали:

тис.грн.

Витрати	За 2016 р.	За 2015 р.
Матеріальні затрати	1 587	2 061
Витрати на оплату праці	8 248	8 441
Відрахування на соціальні заходи	1 725	2 833
Амортизація	1 724	2 087
Витрати з оренди	4 216	2 094
Послуги зв'язку	357	335
Послуги банків	816	596
Консультаційні та юридичні послуги	20 930	22 194
Витрати на відрядження та представницькі	76	94
Обслуговування програмного забезпечення	2 700	2 804
Податки	232	137
Професійні послуги	1 364	3 704
Послуги охорони	209	205
Інші витрати	82 190	60 409

Всього	124 922	107 994
---------------	----------------	----------------

20. ДОХОДИ (ВИТРАТИ) ВІД ЗМІНИ ІНШИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВІВ

тис.грн.

	2016р.	2015р.
Витрати від зміни інших страхових резервів	-3 326	-5708

21. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

тис.грн.

	2016р.	2015р.
Витрати, пов'язані з укладанням та пролонгацією договорів страхування (аквізиційні витрати)	19 886	16 879
Інші витрати на збут	2 400	3 274
Всього:	22 286	20 153

22. ПІДПИСАНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ

Загальний обсяг надходження страхових платежів за 2016 рік склав 125 292 тис. грн., за 2015 рік - 118525 тис грн.

тис.грн.

<i>Види страхування</i>	<i>Страхова премія з урахуванням припинень 2016 рік</i>	<i>Страхова премія з урахуванням припинень 2015 рік</i>	<i>Зміни</i>
за добровільними договорами:			
Страхування від нещасних випадків	1 461	1 187	274
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	950	2340	-1390
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	47 991	46 482	1 509
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	6 139	5287	852
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	6 582	9028	-2 446
Страхування майна (іншого, ніж передбачено графами 7 - 12)	7 561	8136	-575
Страхування сільськогосподарської продукції	3 926	1 843	2 083
Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті)	2 465	3 727	-1 262
Інше	5 115	4 873	242
Валові надходження страхових платежів	82 191	82 903	-712
за обов'язковими договорами :			

Страховання цивільної цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за звичайними договорами)	30 284	26479	3 805
Страховання цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	9 198	5 984	3 214
Авіаційне страхування цивільної авіації	964	988	-24
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	1 682	921	761
Інше	972	1 250	-278
Валові надходження страхових платежів	43 100	35622	7 478

Страховання моторних ризиків – Каско, Добровільне страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту, Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту, Страхування нещасних випадків на транспорті. Цей портфель показує позитивну динаміку збільшення портфелю на 5,08%. Найбільше зростання премії у 2016 році: -14% у страхуванні цивільної цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за звичайними договорами)

Збільшення премії в даному класі спричинили:

- розробка нових продуктів, що відповідають ринковим змінам;
- баланс ціни і якості продуктів страхування;
- ефективна процедура поновлення договорів;
- тісна співпраця з брокерами і агентами;
- ефективна система управління ризиками
- залученню нових агенцій з портфелями ризиків, що відповідають прийнятій в компанії політиці.

Страховання майнових ризиків – Вогневі ризики, Страхування оселі та Страхування будівельно-монтажних ризиків. У 2015 році ми можемо спостерігати валовий спад портфелю в порівнянні з 2015 роком. Портфель залишається прибутковим за рахунок високих міжнародних стандартів андеррайтингу, яких прийнято дотримуватися згідно внутрішньої політики Компанії.

Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу) – портфель у 2016 році збільшився на 16% в порівнянні з 2015 роком за рахунок залучення декількох нових клієнтів з різними програмами перевезень та збільшенням страхових сум.

2016 рік характеризувався посиленням конкуренції на ринку.

Завдяки якісному продукту та ефективній системі врегулювання збитків компанія утримує свої позиції в пріоритетах основних постачальників бізнесу (агенти, брокери) та контролює прийнятну збитковість та прибутковість портфелю.

23. ТЕХНІЧНІ РЕЗЕРВИ СТРАХОВИКА

Сформовані на 31.12.2016 року технічні резерви

тис. грн.

	Сума, тис.грн.		Сума, тис.грн.
Резерви незароблених премій	42 267	Частка перестраховиків в резервах незароблених премій	3 264
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	16 709	Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитків	
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	3 049	Частка перестраховиків в резервах збитків, які виникли, але не заявлені	
Всього:	62 025	Всього:	3 264

Сформовані на 31.12.2015 року технічні резерви

тис. грн.

	Сума, тис.грн.		Сума, тис.грн.
Резерви незароблених премій	39 964	Частка перестраховиків в резервах незароблених премій	3 103
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	13 898	Частка перестраховиків в резервах заявлених, але не виплачених збитків	0
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	2 534	Частка перестраховиків в резервах збитків, які виникли, але не заявлені	0
Всього:	56 396	Всього:	3 103

Технічні резерви розраховувались відповідно до Методики формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя, затверджених Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17.12.2004 № 3104 (зі змінами та доповненнями).

23.1 Резерви незароблених премій

Резерви незароблених премій за договорами ОСЦПВВНТЗ були розраховані методом 1/365 (“pro rata temporis”) пропорційно терміну дії договорів страхування, які ще не закінчилися, на основі загального доходу від премій.

За іншими видами страхування резерви незароблених премій розраховувались за методом $\frac{1}{4}$ з використанням коефіцієнту 0,8.

23.2. Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Резерв заявлених, але не виплачених збитків розраховувався на підставі попередніх оцінок відомих звернень (повідомлень) страховальників про страхові випадки станом на 31.12.2016 року з урахуванням витрат на врегулювання таких збитків.

23.3.Резерв збитків, які виникли, але не заявлені

Резерв збитків, які виникли, але не заявлені, розраховувався методом Борнхуеттера-Фергюссона за договорами, укладеними за ОСЦПВВНТЗ

Одночасно з розрахунком технічних резервів розраховувались частки перестраховиків у відповідних видах технічних резервів за видами страхування.

Сумарна величина сформованих технічних резервів відображається у відповідній окремій статті балансу Компанії, як зобов'язання.

Частка перестраховиків у сформованих технічних резервах відображена в окремій статті активу балансу.

23.4. Резерв коливання збитковості та резерви катастроф

Зміни Резерву коливання збитковості (РКЗ) та Резерву катастроф (РК) протягом 2016 року

тис грн.

Інші резерви у капіталі	На 31.12.2016	Зміни протягом 2016 року	На 31.12.2015
РКЗ	534	-1 149	1683
РК	9 977	523	9 454
Всього	10 511	-626	11 137

Резерв коливання збитковості та резерв катастроф відображається у власному капіталі звіту про фінансовий стан.

23.5. Оцінка адекватності сформованих страхових зобов'язань

Перевірка адекватності (відповідності) зобов'язань Страховика проводиться щоквартально на підставі та у відповідності до вимог п. 14 (b) Міжнародного стандарту фінансової звітності 4 (МСФЗ 4).

Перевірка адекватності (відповідності) зобов'язань Страховика здійснюється за допомогою **Тесту перевірки відповідності зобов'язань за страховими договорами (LAT - Liability Adequacy Test)** (надалі по тексту – **Тест**). Даний Тест проводиться з метою перевірки достатності зобов'язань за страховими договорами з застосуванням поточних оцінок майбутніх грошових потоків за страховими контрактами, з врахуванням витрат на врегулювання збитків, відстрочених аквізиційних витрат і відповідних нематеріальних активів.

Мінімальні вимоги Тесту наступні:

А) Тест розглядає та застосовує поточні оцінки контрактних фінансових потоків за договорами страхування та пов'язаних фінансових потоків, таких як витрати на врегулювання збитків;

Б) У разі якщо тест показує недостатність у покритті відповідальності, на суму даної недостачі формується резерв непередбачуваного ризику.

Термін «поточні оцінки» визначає оцінки, що базуються на припущеннях, які щорічно переглядаються відповідно до наявної інформації.

У разі виявлення будь-якої недостачі величини зобов'язань, вона має бути віднесена до прибутку або збитку, насамперед шляхом встановлення забезпечення втрат, визначених Тестом (недостатність премії). Таке забезпечення може бути визначене як **Резерв непередбаченого ризику**.

Тест проводиться окремо по кожному виду страхування. Тест проводиться шляхом порівняння величини страхових зобов'язань Страховика (Резерву незароблених премій), сформованих на 31.12.2016 року, з майбутніми грошовими потоками за діючими на 31.12.2016 року страховими договорами, що включають майбутні страхові виплати, витрати на врегулювання цих збитків, відстрочені аквізиційні витрати.

Майбутні страхові виплати оцінюються як (Резерв незароблених премій) × (Коефіцієнт збитковості).

Найефективнішою оцінкою величини коефіцієнта збитковості (очікуваного рівня збитковості) є значення поточної збитковості. За поточний рівень збитковості приймалося

значення збитковості за останні чотири звітні квартали. Показник збитковості дорівнює відношенню, в чисельнику якого знаходиться величина понесених за період збитків, а в знаменнику – величина заробленої за період страхової премії. Понесені збитки за період визначаються сумою здійснених страхових виплат, приростом за період резерву заявлених, але не виплачених збитків (RBNS), та приростом за період резерву збитків, що виникли, але не заявлені (IBNR). Для розрахунку IBNR застосовувалися методи, передбачені «Правилами формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», а саме: у разі достатнього обсягу даних щодо сплати (розвитку) збитків - модифікація ланцюгового методу (Chain Ladder); в іншому випадку - метод фіксованого відсотка.

Згідно з методом Борнхуеттера-Фергюсона, застосування якого передбачено «Методикою формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя», величина витрат на врегулювання збитків дорівнює 3% від сукупного резерву збитків.

Аквізичні витрати враховують відстрочені комісійні витрати. Окремо враховуються також адміністративні витрати по укладених договорах страхування.

Резерв непередбаченого ризику формується (є додатнім) тільки тоді, коли резерву незаробленої премії недостатньо для забезпечення майбутніх грошових потоків за договорами страхування. В іншому випадку (якщо зазначених резервів цілком достатньо для виконання Страховиком своїх зобов'язань по сформованому страховому портфелю), **Резерв непередбаченого ризику** приймається рівним нулю.

Таким чином, розрахунок **Резерву непередбачуваного ризику** може бути представлений наступною формулою:

$$РНР = \text{Max}\{-(РНП - КЗ \times РНП - ВВЗ - ВАВ); 0\},$$

де:

РНР - Резерв непередбачуваного ризику (URR, Unexpected Risk Reserve)

РНП – Резерв незароблених премій (UPR, Unearned Premium Reserve)

КЗ – Коефіцієнт збитковості (L.R., Loss Ratio)

ВВЗ – Витрати на врегулювання збитків

ВАВ - Відстрочені аквізичні витрати (DAC, Deffered Acquisition Cost) та адміністративні витрати по управлінню укладеними договорами.

Розрахунки проводились по кожному виду страхування та для всього портфеля договорів Страховика.

За результатами тесту достатності величини зобов'язань по жодному з видів страхування не виявлено.

Резерв непередбачуваного ризику приймається рівним нулю.

За результатами тесту актуарієм було зроблено висновок, що величини сформованих Страховиком зобов'язань (страхових резервів) цілком достатньо для забезпечення майбутніх грошових потоків за діючими на 31.12.2016 року страховими договорами по всіх видах страхування.

24. ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Витрати на оподаткування валових доходів від операційної та іншої діяльності протягом 2016 та 2015 рр.:

тис.грн.

Найменування статті	2016	2015
Прибуток (збиток) до оподаткування	10 303	12705
Поточний податок на прибуток (згідно ПКУ за декларацією)	-5 097	-7 314
Зменшення (збільшення) ВПА		-4 835
Збільшення (зменшення) ВПЗ		-
Усього витрати з податку на прибуток	-5 097	- 12 149
Прибуток (збиток) поточного року	5 206	556

25. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ

Здійснення страхових виплат і виплата страхового відшкодування здійснюється Страховою компанією згідно з договором страхування або законодавством на підставі заяви страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування) і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається страховиком.

Аналітичний облік страхових виплат і виплата страхового відшкодування здійснюється за кожною претензією в межах кожного виду страхування.

Протягом 2016 року було сплачено страхових відшкодувань на суму 46 679 тис.грн., що на 2 189 тис.грн вище в порівнянні з 2015 роком (44 490 тис.грн.). Суми, що отримуються в результаті переданого страхувальником права вимоги до особи, відповідальної за збитки в 2016 склали – 3 142 тис. грн., а в 2015 – 3 347 тис. грн..

Страхові виплати за видами страхування за 2015-2016 роки.

тис. грн

Види страхування	Страхові виплати 2016 рік	Страхові виплати 2015 рік	Зміни
Страхування від нещасних випадків	433	245	188
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	652	600	52
Страхування наземного транспорту, крім залізничного	27 979	24 965	3 014
Страхування вантажів та багажу	30	0	30
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихій	755	1 175	-420
Страхування майна	1161	4 530	-3369
Страхування ЦВ власників наземного транспорту (вкл. відповід.перевізника)	347	213	134

Страховання відповідальності перед третіми особами	15	78	-63
Страховання кредитів (у т.ч. відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	0	0	0
Страховання фінансових ризиків	49	66	-17
Страховання медичних витрат (добровільне)	624	1 001	-377
Страховання сільськогосподарської продукції	0	748	-748
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	114	20	94
Авіаційне страхування цивільної авіації	15	0	15
ОСЦПВВНТЗ За звичайними договорами	14 501	10 847	3 654
ОСЦПВВНТЗ За додатковими договорами	0	1	-1
Страховання ЦВ оператора ядерної установки за шкоду	0	0	0
Страховання предмета іпотеки від ризиків випад.знищ., випад.пошкодж. або псування	4	1	3
Загалом	46 679	44 490	2 189

Максимальна страхова виплата за окремим страховим випадком протягом 2016 року:

Страховання від нещасних випадків 255 тис. грн.

Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) 30 тис. грн.

Страховання наземного транспорту (крім залізничного) 2000 тис. грн.

Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу) 30 тис. грн..

Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ 330 тис. грн

Страховання майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12) 368 тис. грн.

Страховання цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) 159 тис. грн.

Страховання відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 - 14 цієї статті) 15 тис. грн

Страховання фінансових ризиків 10 тис. грн.

Страховання медичних витрат 132 тис. грн.

Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті 48 тис. грн.

Авіаційне страхування цивільної авіації 15 тис. грн.

Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами) 100 тис. грн.

Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування 2 тис. грн.

26. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ

До пов'язаних сторін або **операцій** з пов'язаними сторонами, як зазначено у МСБО24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», відносяться:

а) Фізична особа або близький родич такої особи є зв'язаною стороною із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо така особа:

i) контролює суб'єкт господарювання, що звітує, або здійснює спільний контроль над ним;

ii) має суттєвий вплив на суб'єкт господарювання, що звітує;

iii) є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання, що звітує, або материнського підприємства суб'єкта господарювання, що звітує.

б) суб'єкт господарювання є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує, якщо виконується будь-яка з таких умов:

i) суб'єкт господарювання та суб'єкт господарювання, що звітує, є членами однієї групи (а це означає, що кожне материнське підприємство, дочірнє підприємство або дочірнє підприємство під спільним контролем є зв'язані одне з одним);

- ii) один суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством або спільним підприємством іншого суб'єкта господарювання (або асоційованого підприємства чи спільного підприємства члена групи, до якої належить інший суб'єкт господарювання);
- iii) обидва суб'єкти господарювання є спільними підприємствами однієї третьої сторони;
- iv) один суб'єкт господарювання є спільним підприємством третього суб'єкта господарювання, а інший суб'єкт господарювання є асоційованим підприємством цього третього суб'єкта господарювання;
- v) суб'єкт господарювання є програмою виплат по закінченні трудової діяльності працівників або суб'єкта господарювання, що звітує, або будь-якого суб'єкта господарювання, який є зв'язаним із суб'єктом господарювання, що звітує. Якщо суб'єкт господарювання, що звітує, сам є такою програмою виплат, то працедавці-спонсори також є зв'язаними із суб'єктом господарювання, що звітує;
- vi) суб'єкт господарювання перебуває під контролем або спільним контролем особи, визначеної в пункті а);
- vii) особа, визначена в пункті а)), має значний вплив на суб'єкт господарювання або є членом провідного управлінського персоналу суб'єкта господарювання (або материнського підприємства суб'єкта господарювання).

Власником істотної участі (у тому числі осіб, що здійснюють контроль за фінансовою установою) є Публічне акціонерне товариство «Закритий не диверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Каскад-Інвест» (код за ЄДРПОУ 35676886, місцезнаходження: 01032, місто Київ, вул. Саксаганського, буд. 115-А), який володіє володіє 50 % акцій у статутному капіталі Страхової компанії «БРОКБІЗНЕС».

Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» володіє 99,98 % акцій у статутному капіталі Компанії зі страхування життя «БРОКБІЗНЕС».

ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ», володіє 97,4867 % акцій у статутному капіталі Страхової компанії «Парасоль»

Найменування (для юридичних осіб), прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб)	Розмір часток (паїв, акцій), якими володіє, управляє чи користується суб'єкт господарювання або стосовно якого інший суб'єкт господарювання володіє, управляє чи користується	
	%	Назва суб'єкта господарювання
1	2	3
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»	50,00 %	Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»
ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»	97,4867 %	Страхова компанія «Парасоль»
Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»	99,98 %	Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС-ЖИТТЯ»
Хомутиннік Віталій Юрійович	97,0874 %	ПАТ «ЗНКІФ «КАСКАД-ІНВЕСТ»

Членами Правління затвердженні наступні особи:

Голова Правління - Арбузіна В. О.;

Член Правління –Горельцев А.В.;

Член Правління - Красноручський П. В.;

Член Правління – Окара І. В.;

Залишки за операціями з пов'язаними особами станом на 31 грудня 2016 року

тис. грн.

Найменування статті	Асоційовані особи	Дочірнє підприємство	Провідний управлінський персонал
Необоротні активи			
Запаси			
Дебіторська заборгованість			13
Фінансові інвестиції	51 231	22 995	
Зобов'язання			

Операції зі пов'язаними особами здійснювались за звичайними цінами

тис. грн.

Найменування статті	Дочірнє підприємство	Компанія під спільним контролем	Провідний управлінський персонал -
Доходи від продажу	15	40	71
Інші операційні доходи	1	25	0
Витрати на збут	0	10	0
Адміністративні та інші операційні витрати	0	171	558

27. ПОТЕНЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Податкова система

В даний час в Україні діє ряд законів і нормативних актів щодо різних податків і зборів, які утримуються як державними, так і місцевими органами влади. Закони, які регулюють нарахування і виплату податків і зборів, часто змінюються, їх положення не завжди до кінця відпрацьовані. Також немає достатньої кількості судових прецедентів за рішенням таких проблем. Часто існують різні точки зору щодо тлумачення правових норм різними органами, що породжує загальну невизначеність і створює приводи для конфліктних ситуацій. Перераховані чинники визначають наявність в Україні податкових ризиків значно більших, ніж ті, які існують в країнах з розвиненішою податковою системою.

Компанія періодично переглядає ризик виникнення додаткових зобов'язань по податках і відображає їх в своїй звітності по методу нарахувань.

Юридичні зобов'язання

В ході звичайної діяльності Компанія має справу з судовими позовами і претензіями. Керівництво Компанії вважає, що максимальна відповідальність за зобов'язаннями, які можуть бути наслідком позовів і претензій, у разі виникнення, не матиме істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій, але прийнято рішення про формування резерву під забезпечення інших виплат і платежів. Станом на 31.12.2016р. під Забезпечення інших виплат і платежів сформовано у розмірі 784 тис. грн.

28. ОЦІНКА СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Оцінка справедливої вартості ґрунтується на існуючих фінансових інструментах без оцінки вартості очікуваної майбутньої діяльності та вартості активів і зобов'язань, що не вважаються фінансовими інструментами. Крім того, не був врахований ефект оподаткування сум, які можуть бути одержані в результаті реалізації нереалізованих прибутків і збитків, що може вплинути на оцінку справедливої вартості.

Справедлива вартість усіх короткострокових фінансових активів та зобов'язань оцінюється як така, що приблизно дорівнює їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими процентними ставками на кінець періоду.

29. ЦІЛІ ТА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

На ринки країн, які розвиваються, у тому числі України, впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які сильно відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Як уже траплялося у минулому, фактичні або очікувані фінансові проблеми або збільшення рівня очікуваних ризиків стосовно інвестицій в економіку країн, які розвиваються, можуть негативно вплинути на економіку та інвестиційний клімат в Україні.

Закони та нормативні акти, які регулюють ведення господарської діяльності в Україні, продовжують зазнавати стрімких змін. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитись неоднозначно, а інші юридичні та фінансові перешкоди лише додають свій внесок до переліку проблем, які стоять перед підприємствами, які на разі проваджують свою діяльність в Україні. Майбутній напрям розвитку України великою мірою залежить від економічної, податкової та кредитно-монетарної політики уряду, законів та нормативних актів, які приймаються, а також змін політичної ситуації в Україні.

Щодо залежності від законодавчих або економічних обмежень в діяльності Компанії можна визначити аспекти безпосередньо пов'язані із змінами чинного законодавства в галузі страхування, оподаткування, тощо.

До позитивних перспектив, наприклад, можна віднести нову редакцію Закону про страхування, яка передбачає реєстрацію страховиків виключно у формі акціонерного товариства, вводить класифікацію галузей та видів страхування відповідно до європейських стандартів, встановлює вимоги до платоспроможності страховика (враховуючи якість активів, системи управління та розкриття інформації) та вимоги до власників істотної участі та порядку набуття істотної участі у страховика.

Також проект передбачає створення інституту професійних перестраховиків, нові вимоги до корпоративного управління страховика, приводить вимоги до діяльності страхових брокерів у відповідність до міжнародних стандартів та встановлює обов'язок страховика проходити щорічний аудит у зовнішнього аудитора.

Новий Закон має врегулювати відносини між страховими компаніями та їхніми клієнтами, а також надати змогу професійним суб'єктам висловлювати свої побажання щодо державного регулювання ринку через саморегулятивні організації.

Прийняття нової редакції Закону дасть змогу залучити додатковий капітал для розвитку страхового ринку України, зміцнити ринкові засади діяльності учасників страхового ринку, підвищити якість страхових послуг, запобігти неплатоспроможності (банкрутству) страховиків, удосконалити систему моніторингу за діяльністю страховиків та інтегрувати страховий ринок до принципів та стандартів законодавства ЄС.

Політика управління ризиками

Управління ризиками професійної діяльності Компанії засноване на принципах, основними із яких є:

- 1) Управління ризиками є частиною процесу прийняття рішень. Процес управління ризиками допомагає особам, які приймають рішення, зробити усвідомлений вибір, визначити пріоритети і вибрати найбільш відповідні заходи.

- 2) Ризик менеджмент є невід'ємною частиною бізнес-процесів Компанії. Управління ризиками інтегрується з структурою управління та є частиною бізнес-процесів, як на оперативному та і на стратегічному рівні.
- 3) Управління ризиками має бути систематичним, структурованим та своєчасним. Процедури управління ризиками повинні бути сформовані та узгоджені для забезпечити ефективність і достовірність результатів.
- 4) До складу портфеля ризиків повинні включатися тільки ті з них, які піддаються нейтралізації в процесі управління, незалежно від їхньої об'єктивної чи суб'єктивної природи. Ризики некеровані, наприклад форс-мажорної групи, можна або ігнорувати, або передати зовнішньому страховикові або партнерам по бізнесу.
- 5) Зниження небажаних наслідків чи/або ймовірності настання в першу чергу здійснюється по відношенню до тих ризиків, реалізація яких відбувається з найбільшою ймовірністю і призводить до найбільших втрат для Компанії.
- 6) Співставлення рівня ризиків, що приймаються з рівнем доходності фінансових операцій та з фінансовими можливостями Компанії. Очікуваний розмір фінансових втрат Компанії, що відповідає тому чи іншому рівню ризику, повинен відповідати тій частці капіталу, яка забезпечує внутрішнє страхування ризиків.
- 7) Встановлення адресної відповідальності за управління кожним ризиком. Процедури ризик-менеджменту вбудовані в бізнес-процеси і документообіг кожного функціонального підрозділу та прив'язані до місць (бізнес-процесами), де ризики виникають.
- 8) Методологія управління ризиками повинна регулярно оновлюватися і вдосконалюватися з тим, щоб відображати досвід Компанії, що постійно накопичується та передову практику в галузі управління ризиками. Методологія управління ризиками не повинна суперечити чинному законодавству України.

Визначення та класифікація ризиків у страховика

Ризик - ймовірна подія, що може призвести до отримання непередбачуваних збитків або іншим чином негативно вплинути на діяльність страховика і на його здатність виконувати свої зобов'язання

Компанією контролюється наступні класи ризиків:

Андерайтингові ризики – ризики, пов'язані із укладанням договорів страхування;

Ризик недостатності резервів (збитків) - ризик неадекватності страхових резервів збитків майбутнім зобов'язанням;

Ризик недостатності премій (перевищення нетто-премій) - ризик неадекватності страхових тарифів майбутнім зобов'язанням;

Ризик недостатності премій (перевищення витрат) - відповідність фактичних витрат закладеним у бюджет.

Ризик катастроф - ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків.

Ринкові ризики – ризики, пов'язані зі зовнішнім середовищем і ринками, на яких працює Компанія, які можуть призвести до зміни ринкової вартості фінансових інструментів або зміни в ринкових індикаторах, що можуть вплинути на величину активів та/або зобов'язань Страховика;

Ризик інвестицій в акції - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів страховика до коливання ринкової вартості акцій;

Ризик процентної ставки - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання вартості позикових коштів;

Валютний ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют;

Ризик спреду - ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань страховика до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення;

Майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість.

Ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів.

Ризики дефолту контрагента – ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;

Ризик дефолту Страхувальника/Перестрахувальника - ризик неспроможності Страхувальника/Перестрахувальника виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Компанією;

Ризик дефолту Перестраховика - ризик неспроможності Перестраховика виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Компанією;

Ризик дефолту банку - ризик неспроможності банків виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;

Операційні ризики – ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контролюваності, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу;

Ризик персоналу - ризик фінансових втрат Компанії, що виникає через помилки та несанкціоновані дії персоналу;

Інформаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає в результаті недоліків надійності технологій;

Організаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, недосконалість бізнес процесів;

Правовий ризик - ризик втрат в результаті недотримання закону, ризик судових розглядів.

Ризики учасника фінансової групи – ризик негативного впливу на фінансовий стан страховика-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить страховик;

Ризик ліквідності - ризик неспроможності страховика реалізувати активи для погашення зобов'язань точно на момент настання строку погашення.

Репутаційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недовіру ринку до якості послуг Компанії.

Системний ризик – ризик неплатоспроможності одного або більше значних страховиків на ринку, що може призвести до маркетингового ризику або ризику репутації для інших страховиків (МТСБУ).

30. СУДЖЕННЯ ЩОДО ПЕРЕРАХУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СКЛАДЕНОЇ НА 31.12.2016 РОКУ У ВІДПОВІДНОСТІ МСБО 29 «ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ»

МСБО 29 не встановлює абсолютного рівня, на якому вважається, що виникає гіперінфляція. Показником гіперінфляції є характеристики економічного середовища в Україні, які включають таке (але не обмежуються таким):

- а) основна маса населення віддає перевагу збереженню своїх цінностей у формі немонетарних активів або у відносно стабільній іноземній валюті. Суми, утримувані в національній валюті, негайно інвестуються для збереження купівельної спроможності;
- б) основна маса населення розглядає грошові суми не в національній грошовій одиниці, а у відносно стабільній іноземній валюті. Ціни можуть також наводитися в цій валюті;
- в) продаж та придбання на умовах відстрочки платежу здійснюється за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності протягом періоду відстрочки платежу, навіть якщо цей строк є коротким;
- г) відсоткові ставки, заробітна плата та ціни, індексуються згідно індексу цін;
- г) кумулятивний рівень інфляції за трирічний період наближається до 100 % або перевищує цей рівень.

На кінець 2016 року розрахований кумулятивний рівень інфляції за 2014-2016 роки дійсно перевищив показник 100% і склав 101,115%.

Дані МВФ показують, що трирічні кумулятивні екскаватори інфляції наявні, але немає значного перевищення рівня 100% станом на 31.12.2016 року. Аналіз макропоказників розвитку економіки України свідчать про зниження факторів кумулятивної інфляції на наступний 2017 рік. (Інфляційний звіт НБУ). Тобто, якісні показники підтверджують, що **Україна на 31.12.2016 року не є гіперінфляційною країною.**

Проаналізувавши інші критерії, ми вважаємо, що за показниками наведеними у підпунктах в) і г) параграфа 3 МСБО 29 економічний стан в Україні не відповідає ситуації, що характеризується гіперінфляцією. Швидке сповільнення інфляції у 2016 році дозволило НБУ понизити облікову ставку 6 разів протягом року – із 22 до 14% річних. Як наслідок, у 2016 році спостерігалось зниження відсоткових ставок за депозитами. Крім цього, індекс заробітної плати у 2016 році у лютому, червні, липні та серпні складав менше 100%. Також, не можна стверджувати, що продаж та придбання на умовах відстрочки платежу здійснюється за цінами, які компенсують очікувану втрату купівельної спроможності протягом періоду відстрочки платежу, тим паче, якщо цей строк є коротким.

Відмічаємо, що МСБО 29 має бути застосований з самого початку періоду, в якому існування гіперінфляції ідентифіковане. Станом на дату підписання фінансової звітності існування гіперінфляції в Україні не ідентифіковано.

Мінфін (головне міністерство із тлумачення стандартів бухобліку) із приводу застосування даного стандарту при складанні звітності за 2016 рік на дату підписання цієї звітності керівництвом Компанії не видав жодних нормативних або інших рекомендаційних документів.

Враховуючи вище наведене, нами прийнято рішення не застосовувати МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції».

Але протягом 2017 року ми будемо контролювати цю ситуацію та аналізувати як кількісні фактори кумулятивної інфляції, так і якісні макропоказники, що позитивно впливають на економічний розвиток, які в свою чергу є факторами, що впливають на зниження кількісних інфляційних складових.

31. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Компанія вважає, що не було подій після звітної дати та до дати затвердження фінансової звітності керівництвом, що могли б мати вплив на показники складеної фінансової звітності.

Голова Правління

В.О Арбузіна

Головний бухгалтер

Л.В.Гутник